

Finansdepartementet
Avd för samhällsplanering och bostäder
Enheten för bostäder och byggande

Remissyttrande om betänkandet Modernare byggregler – förutsägbart, flexibelt och förenklat, SOU, 2019:68

Sammanfattning

Installatörsföretagen och Säker Vatten är positiva till att det sker en bred översyn av byggreglerna. Vi gör följande ställningstagande av seende förslagen:

- Tillstyrker förslaget på reformering av BBR. Vi tycker dock att hänvisningar till standarder och branschskrifter ska vara kvar.
- Tillstyrker förslaget på nya föreskrifter för bostäders lämplighet. Vi tycker dock att erforderliga installationer behöver få tillräckligt med utrymme.
- Tillstyrker förslaget på införande av byggkravsnämnden för förhandsavgöranden om krav på byggnadsverk. Vi tycker att nämnden även bör få i uppdrag att utöva tillsyn av kravuppfyllnad.
- Tillstyrker förslaget på borttagande av ombyggnad ur PBL. Vi tycker dock att när ändring av en byggnad påverkar energiprestanda eller inneklimat ska föreskrifter ställa krav på mätning och verifiering av dessa funktioner.
- Tillstyrker förslaget på kontrollen av byggandet. Vi tycker att Boverket vid utformning av kontrollplan och prövning av funktionskrav tar hänsyn till redan lagstadgade kontroller och att man utgår från byggnader i drift och undviker teoretiska beräkningar.

Hänvisning till standarder ska vara kvar vid reformering av BBR

Installatörsföretagen och Säker Vatten uppmuntrar en reformering av BBR som leder minskad regelbörda och likvärdig tillämpning i alla kommuner. Däremot tycker vi att hänvisningar till standarder och branschskrifter ska vara kvar. Vid ett avskaffande av de allmänna råden blir dessa särskilt viktiga. Allmänna råd av betydelse, speciellt kapitel 6.5 och 6.6, bör bli föreskrift. Uppdatering av branschskrifter sker regelbundet vilket skapar möjlighet att bidra till skalfördelar och snabbt införande av lärande.

Vi ser en risk att avsaknad av allmänna råd kan försvåra arbetet för små och medelstora företag. Risken ökar även att berörda myndigheter får svårt att verifiera att funktionskraven är uppnådda. De är därför viktigt att föreskrifterna fortsätter att formulera funktionskrav och framför allt föreskriver vilka verifieringsmetoder som ska gälla.

Installationer behöver utrymme i nya föreskrifter för bostäders lämplighet. Installatörsföretagen och Säker Vatten delar bedömningen att de nya föreskrifterna bidrar till bättre yteffektivitet. Det är dock viktigt att erforderliga installationer får tillräckligt med utrymme i byggnaden för att minska vattensador och inte minst minska risken för mikrobiell tillväxt (legionella). Installationer är nödvändiga för att tillgodose funktionalitet avseende låg energianvändning och god innemiljö. En bättre yteffektivitet leder till en minskad resursanvändning och miljöpåverkan över byggnadens hela livscykel.

Tydliga regler, standarder och branschregler behövs för eftermarknad om ex kök endast har framdragen vatten och avlopp till punkt vid byggnadens uppförande.

Införande av byggkravsnämnden som även bör utöva tillsyn. Installatörsföretagen och Säker Vatten anser att byggkravsnämnden även bör få i uppdrag att utöva tillsyn av hur väl nya byggnader uppfyller redovisade utformnings- och tekniska egenskapskrav. Vi gör vidare en bedömning att införande av en byggkravsnämnd kan leda till en effektivare planprocess. En effektivare planprocess bidrar till att byggprojekt lättare kan hålla fast vid startdatum och att slutprodukten på så sätt får en högre kvalitet.

Byggkravsnämnden bör endast handlägga serieproduktion av byggnader.

Borttagande av ombyggnad ur PBL får inte äventyra hög energiprestanda och god innemiljö.

Om ombyggnad som begrepp försvinner behöver man fortfarande ställa krav på mätning och verifiering av funktioner som påverkar energiprestanda och innemiljö. Det är nödvändigt om Sverige ska nå de långsiktiga klimat- och energimålen. Kopplingen till och betydelsen av Sveriges renoveringsstrategi blir därmed tydligare.

Föreskrifter bör tydliggöra möjligheten att ställa följdkrav på energihushållning. Annars finns en risk att användning av förnybar energi ökar för att klara klimatmålen. Därmed får man en lägre resurseffektivitet.

Det finns annars en risk att kostnadseffektiviteten blir sämre utan detta förtydligande. En större ändring av en byggnad är ett lämpligt tillfälle att genomföra åtgärder för energieffektivisering. Framför allt på grund av att merkostnaden för energiåtgärder blir lägre än om man genomför dem enskilt.

Installationer ska vid ombyggnad uppfylla nybyggnadskrav när det gäller installationer för hälsa och miljö, för att minimera risken för bland annat mikrobiell tillväxt och vattensador, speciellt i dolda utrymmen.

Verifiering och mätning behöver ingå i kontrollen av byggandet. Installatörsföretagen och Säker Vatten är positiva till att man gör förändringar som förenklar processer och förtydligar ansvar. Ett fungerande kontrollsystem är nödvändigt för att säkra kvaliteten på funktioner och för att minska felaktiga installationer. Vi vill särskilt trycka på behovet av att vid en kontroll verifiera och mäta faktisk funktion av en byggnad i drift. Det gäller exempelvis en byggnads energiprestanda och hur stor beredskap en byggnad har för att hantera en flexibel energiproduktion.

Utredningen saknar en översyn av hur befintliga kontroller och kommande obligatoriska och frivilliga inspektioner kan utgöra grunden för en kontrollplan. Vi tycker att kontroller ska öka kvaliteten samtidigt som man håller administration på en moderat nivå. Vid utfärdandet av myndighetsföreskrifter om kontrollplaners utformning är det av yttersta vikt att ta hänsyn till befintliga system för att inte missgynna små och medelstora företag. Vid utformandet bör man också ta hänsyn till aspekter som att personer med rätt kompetens utför arbete på rätt sätt och att kontrollen av arbetet är tillräckligt omfattande.

Det är inte tillräckligt att verifiera resultat med teoretiska beräkningar, intyg eller kontroller av utförande. Vi anser att klimatneutralitet till 2045 kräver digitaliserade byggprocesser och kravställd optimering av moderna installationer. Vi föreslår därför att när Boverket utreder prövning av tekniska egenskapskrav tar hänsyn till detta. Utredningen bör analysera:

- Vilka kontroller som redan är lagstadgade i samband med upprättande av en byggnad och en eventuell revidering av dessa för att de ska kunna användas för verifiering av krav på en byggnad i drift. Några exempel är energideklarationer, inspektioner värme- eller luftkonditioneringssystem eller OVK-besiktningar.
- Hur införandet av indikatorn för smart beredskap (SRI, smart readiness indicator) från artikel 8 i direktivet om byggnaders energiprestanda kan användas för verifiering av funktion.
- Hur införande av öppna informationsdatabaser och verktyg kan bidra till kontroll av funktionskrav vid nybyggnation och vid ombyggnation av befintliga byggnader.

Om Installatörsföretagen

Installatörsföretagen är en bransch- och arbetsgivareorganisation inom Svenskt Näringsliv. Våra 3 600 medlemmar är företag verksamma inom branschen för tekniska installationer. 50 000 medarbetare installerar, optimerar och kontrollerar värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik. Vi representerar även entreprenörerna inom elkraft som säkrar infrastrukturen för Sveriges elförsörjning.

Om Säker Vatten

Säker Vatten är en branschorganisation inom VVS-branschen, med 2100 auktoriserade VVS-företag och ca 150 auktoriserade konsultföretag. Vi utvecklar branschregler Säker Vatteninstallation som omfattar utföranderegler som uppfyller

BBR och auktorisation av företag efter utbildning av deras medarbetare.
Branschreglerna tas fram med hjälp av en samlad erfarenhetsåterföring från hela byggbranschen, ex byggherrar, byggtreprenörer, försäkringsbolag, tillverkare och installationsföretag.

Med vänliga hälsningar

Ola Månsson
VD Installatörsföretagen AB
ola.mansson@installatorsforetagen.se

Stefan Rex
VD Säker Vatten AB
stefan.rex@sakervatten.se

Helen Magnusson
Energiexpert Installatörsföretagen
helen.magnusson@installatorsforetagen.se

Fredrik Runius
Teknisk chef Säker Vatten AB
fredrik.runius@sakervatten.se